

Landssjúkrahúsið
J. C. Svabosgøta 43
100 Tórshavn

Tórshavn, tann 15. august 2019
J.Nr.: LUM-10- 19/00037-17
(at tilskila í svari)
Tykkara J.nr.

Viðvíkjandi klagumálinum hjá A um viðgerðartíð í sambandi við útvegan av serlæknaváttanum

Tann 12. mars 2019 sendi A umboðsmanninum klagu um drúgva málsviðgerðartíð á Psykiatriska deplinum í sambandi við umsókn hansara um fyrítíðarpensjón. Í málinum framgongur, at tá klagarin søkti um fyrítíðarpensjón tann 26. januar 2018, bað Almannaverkið Landssjúkrahúsið um serlæknaváttan um støðu klagarans. Hóast bæði Almannaverkið og klagarin støðugt mintu Landssjúkrahúsið á málið, hendi einki. Klagarin helt, at tað var ikki nøktandi at skula bíða eitt heilt ár bara fyri at koma í viðtalu hjá serlæknanum, so váttanin kundi gerast, og vísti samstundis á, at hann var til viðtalu hjá serlækna 8. januar 2019, men nú ið kлагаð varð, hevði serlæknin enn ikki skrivað serlæknaváttanina.

Tann 14. mars 2019 bað umboðsmaðurin Landssjúkrahúsið um frágreiðing um málið og um skjalayvirlitið í málinum.

Í skrivi dagfest 25. mars 2019 svaraði Landssjúkrahúsið umboðsmanninum soleiðis :

” Visandi til umbøn tykkara um frágreiðing og skjalayvirlit viðv. klagu frá A um drúgva málsviðgerð, hevur Psykiatriski depilin avgreitt málið og sent serlæknaváttan til Almannaverkið.

Landssjúkrahúsið hevur ikki annað skjalayvirlit í málinum enn umbønina frá Almannaverkinum. Út frá henni verður gjørd avtala við serlækna í Psykiatri um at gera sjálva serlæknaváttanina. ”

Eftir at umboðsmaðurin hevði biðið um og móttikið skjøl og frágreiðing frá Almannaverkinum um málið og mannagongdina í sambandi við útvegan av serlæknaváttanum, sendi umboðsmaðurin tann 19. juni 2019 Landssjúkrahúsinum soljóðandi skriv :

” ...

Í skrivi tykkara frá 25. mars 2019 varð upplýst, at Landssjúkrahúsið hevði ikki annað skjal í málinum enn umbønina frá Almannaverkinum um serlæknaváttan, og at út frá henni varð gjørd avtala við serlækna í psykiatri um at gera sjálva serlæknaváttanina.

Sambært frágreiðingini og skjølunum, ið umboðsmaðurin hevur móttikið frá Almannaverkinum 2. mai 2019 og 4. juni 2019, hevur Almannaverkið sent Landssjúkrahúsinum (att. Psykiatrisk depilin) viðløgdu 6 skjøl um málið hjá A.

Tað kann tí ikki vera nakar ivi um, at áheitanin frá Almannaverkinum um journalavrit og serlæknaváttan var stílað til Landssjúkrahúsið, og at tað tí var skyldan hjá Landssjúkrahúsinum at veita Almannaverkinum hesa tænastrá, so sum ásett er í § 31 í lógini um almannapensjón. At Landssjúkrahúsið bað serlækna gera arbeiði fyri seg er eitt mál fyri seg, men merkir ikki, at Landssjúkrahúsið sum almennur myndugleiki við hesum varð leysur av málinum.

Eg fari tí at biðja Landssjúkrahúsið um at greiða nærri frá, hví omanfyreindu skjøl frá Almannaverkinum ikki eru skrásett hjá Landssjúkrahúsinum, og hvat Landssjúkrahúsið ger fyri at fylgja málum um serlæknaváttan og tryggjar sær, at serlæknin, sum av Landssjúkrahúsinum er biðin um gera eina serlæknaváttan, ger hesa, og at hon verður gjørd innan rímliga tíð.

Biðið verður um, at frágreiðingin er umboðsmanninum í hendi innan 3 vikur “

Tann 28. juli 2019 sendi Landssjúkrahúsið umboðsmanninum soljóðandi frágreiðing :

“Í samband við svar frá Landssjúkrahúsinum um serlæknaváttan hjá nevnda sjúklingi, er møguliga onkur misstiljing komin fyri á Psykiatriska deplinum, og tí var onki upplýst um aðrar umbønir av øðrum skjølum.

Vanliga mannagongdin á Psykiatriska deplinum er, at umbønir frá Almannaverkinum og svar til Almannaverkið í mun til journalinnlit, avrit og støðuváttan verða skrásett í journalini hjá sjúklinginum. (talgilda heilsuskipanin)

Áheitanir um serlæknaváttanir verða tó ikki skrásettar í journalini hjá sjúklinginum, av tí at tað ikki er Psykiatrisk depilin/ Landssjúkrahúsið, sum fremur hesar, hóast tað er sjúkrahúsið, sum fær serlækna til at fremja hesar.

Tí verða tær skrásettar í aðrari skipan á Psykiatriska deplinum um "serlæknaváttanir/umbønir", eins og møguligar áminningar verða skrásettar saman við umbønini.

Í aktuella málinum er skrásett í THS (talgilda heilsuskipanin *mín viðm.*) skipanini niðanfyrirstandandi:

20.03.2018 Umbøn frá Almannaverkinum um LÆ105 og LÆ115 (avrit av journal frá sjúkrahúsi og upplýsingar frá serlækna)

26.03.2018 Svar frá Psykiatriska deplinum um, at mett verður ikki hóskiligt, at Almannaverkið biður um avrit av heilum sjúklingajournalum fyri at viðgera mál, tí psykiatriskar sjúklingajournalir innihalda ofta tilfar, sum er óviðkomandi fyri tað málið, sum er til viðgerðar. Tí verður journalin ikki útflyggjað. Í staðin verður Almannaverkið biðið um at nágreina hvørjar viðurskifti, tey ynskja at fáa lýst.

09.04.2018 Umbøn frá Almannaverkinum um sokallaða støðuváttan LÆ125

23.07.2018 Svar frá Psykiatriska Deplinum um, at støðuváttan ikki kann gerast, tí støðan er ókend. Orsøkin er, at sjúklingurin ikki hevur verið í viðgerð á Psykiatriska deplinum í fleiri ár.

Viðvíkjandi serlæknaváttanini kann staðfestast niðanfyristandandi:

29.08.2018 Umbøn um serlæknaváttan komin frá Almannaverkinum

14.12.2018 Áminning um serlæknaváttan komin frá Almannaverkinum

08.03.2019 Áminning um serlæknaváttan komin frá Almannaverkinum

18.03.2019 Serlæknaváttan gjørd og send Almannaverkinum

Generell mannagongd viðv. serlæknaváttanum á Psykiatriska deplinum

Viðvíkjandi fyrispurninginum um mannagongd í málum um serlæknaváttanir, er gongdin á Psykiatriska deplinum soleiðis, at tá umbøn kemur um serlæknaváttan, fáa teir (í løtuni 2) serlæknar í vaksinspsykiatri, móguleikan at átaka sær uppgávuna í mun til tíð og orku.

Í 2018 gjørdist bíðitíðin til serlæknaváttanir nakað drúgv, og tí bleiv gjørd ein avtala við danskan serlækna í vaksinspsykiatri, at hesin kemur til Føroya við ávísnum millumbili at gera serlæknaváttanir burtur av. Hetta hevur minkað munandi um bíðitíðina.

Avtalan er framvegis galdandi, men krevur, at tað er eitt ávíst tal av umbønnum um serlæknaváttanir komnar, so serlæknin kann gera fleiri váttanir, tá hann er í Føroyum. Atlit verða tó tikin til, at bíðitíðin ikki gerst ov long, eins og tað framvegis verða gjørdar nakrar serlæknaváttanir av teimum serlæknunum, sum starvast fast á Psykiatriska deplinum.

Avgreiðsla av serlæknaváttanum innan rímliga tíð

Vísandi til fyrispurning tykkara um, hvat Landssjúkrahúsið ger fyri at tryggja, at serlæknaváttanir verða avgreiddar innan rímlig tíð, er mannagongdin soleiðis, at tá stjórnin verður gjørd varhuga við trupulleikan í einstøkum málum, verður evnið tikið upp við viðkomandi depilsleiðslu við umbøn um at taka stig til at fáa serlæknaváttanina avgreidda skjótast gjørligt.

Harafurat verður evnið tikið upp á mánaðarligum dialogfundum millum depilsleiðslur og Stjórn.”

Viðmerkingar frá umboðsmanninum

Skjøluni í málinum vísa, at tað eru fleiri orsøkir til, at tað gekk meira enn eitt ár frá umsókn um fyrítíðarpensjón var latin Almannaverkinum, og til serlæknaváttan var fingin til vega í málinum.

Upprunaliga bað Almannaverkið bert Landssjúkrahúsið um skjøl úr sjúkrajournal klagarans, men tá Psykiatrisk depilin metti, at umbønin ikki kundi játtast, var umbønin frá Almannaverkinum broytt til støðuváttan. Av tí at sjúkuupplýsingarnar, ið Landssjúkrahúsið hevði um klagaran, vóru fleiri ára gamlar, metti Psykiatrisk depilin, at neyðugt var at fáa

klagaran til samrøðu, so ein psykiatrisk serlæknaváttan kundi gerast. Av hesum grundum var formliga umbønin um serlæknaváttan ikki send frá Almannaverkinum fyrr enn 27. august 2018. Sambært klagaranum var hann til samrøðu hjá serlæknanum 8. januar 2019. Klagarin bíðaði sostatt gott 4 mánaðar at koma til samrøðuna. Almannaverkið móttók serlæknaváttanina 25. mars 2019 (dagfest 18. mars 2019) t.v.s. nær um 7 mánaðar eftir, at umbønin var send.

At tað uttan nakra serliga orsök, skal taka 7 mánaðar at útvega eina serlæknaváttan, haldi eg vera heldur langa viðgerðartíð, men tá ið serlæknaváttan nú er gjørd í máli klagarans og Landssjúkrahúsið sigur seg hava tikið stig til at stytta um drúgvu viðgerðartíðini á hesum øki, geri eg ikki meira við hesi viðurskifti.

Eg skal tó viðmerkja, at í hesum ítøkiliga málinum, har Landssjúkrahúsið / Psykiatriski depilin vóru vitandi um, at broyttu umbønirnar frá Almannaverkinum longu høvdu seinkað málsgongdini, haldi eg, at Landssjúkrahúsið átti at havt skunda undir, at serlæknaváttanin varð gjørd sum skjótast.

Frágreiðingin frá Landssjúkrahúsinum frá 28. juli 2019 vísir, at Landssjúkrahúsið ikki hevur havt eftirlit við gongdini í málinum og at skrásetingini av skjølunum í ymisk mál hevur elvt til ógreidleika. Eisini vísir frágreiðingin, at Landsjúkrahúsið ikki í nóg stóran mun átekur sær ta myndugleikaábyrgd, sum Landssjúkrahúsið hevur í mun § 31 í pensjónslógini til at svara umbønum frá Almannaverkinum um serlæknaváttanir.

Eg hava onga viðmerking til, at Landssjúkrahúsið heitir á serlæknar um at gera serlæknaváttanir fyri seg. Men eg haldi, at tað er ikki nøktandi, at Landssjúkrahúsið sum myndugleiki eftir hetta fráleggur sær ábyrgdina at fylgja málunum.

Tá annar myndugleiki biður Landssjúkrahúsið um eina serlæknaváttan, eigur Landssjúkrahúsið at hava eina skipan, sum tryggjar eina nøktandi avgreiðslutíð av slíkum málum. Hetta gerst bert, um Landssjúkrahúsið av sínum eintingum fylgir málunum t.d. við at seta freistir, tá serlækni verður biðin um at gera eina serlæknaváttan, og at Landssjúkrahúsið síðani hevur eftirlit við, at umbidna arbeiðið verður gjørt.

Eg fari tí at mæla Landssjúkrahúsinum til at endurskoða sínar mannagongdir í sambandi við mál, har Almannaverkið biður Landssjúkrahúsið um serlæknaváttan, og at lata meg frætta, hvat víðari hendir í málinum.

Avrit av hesum skrivi er sent klagaranum og Almannaverkinum og verður almannakunngjørt á heimasíðu okkara www.lum.fo í navnleysum líki.

Vinarliga

Sólja í Ólavsstovu
Løgtingsins umboðsmaður